

Notat

Sønderbro 12
9000 Aalborg
Tlf. 9931 3131

www.jobnet.dk

Direkte tlf.: 9931 2524
joa-jobcenter@aalborg.dk

24.10.2011

/JOA

Nytteaktivering af unge kontanthjælpsmodtagere

Nytteaktivering er et aktiveringsredskab som tages i anvendelse til kontanthjælpsansøgere straks ved henvendelsen i forbindelse med ansøgning om kontanthjælp.

Formål

Formålet med Nytteaktivering er, at afgive et tilbud om aktivering til den stærkeste del af kontanthjælpsansøgerne, før sagsbehandlingen af deres kontanthjælpsansøgning sættes i værk.

Målgruppe

Målgruppen til Nytteaktivering er unge under 30 år, som ikke har andre problemer end arbejdsløshed, og som selv giver udtryk for, at de i løbet af de næste ca. 3 måneder forventer at påbegynde uddannelse eller være i arbejde.

Der er altså tale om unge, som kan klare sig selv uden yderligere indsats fra jobcentret.

Tankegangen i Nytteaktivering er, at de unge kontanthjælpsmodtagere i den midlertidige periode, hvor de har behov for offentlig forsørgelse, skal gøre nytte og dermed arbejde for deres kontanthjælp ud fra tesen om "noget for noget".

Henvendelse vedr. kontanthjælp

Alle borgere, der ønsker at ansøge om kontanthjælp henvender sig til Jobcenter Aalborg i Jobbutikken. Henvendelsen sker uden forudgående aftale, og 1. samtale finder sted straks ved henvendelsen. Ved samtalen orienteres borgeren om følgende:

- Aktuelle jobmuligheder
- Generel information vedr. ansøgning om kontanthjælp
- Tilmelding som ledig samt bekræftelse af tilmelding hver 7. dag
- Indlæggelse af cv på Jobnet

Borgere under 30 år bliver bedt om at udfylde et særligt skema, hvorpå de angiver deres forventninger til at påbegynde uddannelse eller komme i arbejde indenfor de kommende 4 måneder.

På baggrund af udfyldelsen af skemaet og samtalen i Jobbutikken foretages en opdeling af de under 30 årige kontanthjælpsmodtagere i om de tilhører

nytteaktiveringsmålgruppen eller om de skal tilbydes anden indsats fra jobcentret.

Samtale i Nytteaktiveringsenheden

Borgere, der henvises til Nytteaktivering, henvises til en samtale i Nytteaktiveringsenheden ugen efter henvendelsen i Jobbutikken.

Det er helt bevidst, at denne samtale udsættes en uge, da borgeren dermed får mulighed for at være aktiv jobsøgende. Det har vist sig, at en 1/3 af de, der henvises til Nytteaktivering vælger ikke at søge kontanthjælp. Ved samtalen i Nytteaktiveringsenheden udarbejdes jobplan på 6 måneders aktivering i Haveprojektet. De 18 – 19 årige starter i Haveprojektet i den efterfølgende uge.

Borgeren orienteres derefter om, at ansøgningsskema omkring kontanthjælp skal afleveres til behandling i Socialområdet.

Det er bevidst, at samtalen i Nytteaktiveringsenheden foregår før behandlingen af ansøgning om kontanthjælp, idet en måling fra 2006 viser, at der er flere, der "vender i døren", når de skal have udarbejdet en jobplan, før der tages stilling til berettigelsen til kontanthjælp. Evaluering fra 2006 er vedlagt.

Aktiveringstidspunkt

Det er hensigten, at nytteaktiveringen startes indenfor 14 dage, men i perioder med stor tilgang kan starttidspunktet for de over 20 årige være senere. For over 20 årige afventer aktiveringstidspunktet, at der er bevilget kontanthjælp, hvilket normalt sker indenfor 14 dage.

De 18 – 19 årige starter i nytteaktiveringstilbuddet inden at kontanthjælpsansøgningen er behandlet og dermed inden at det er endeligt afklaret om de er berettiget til kontanthjælp. Hvis det viser sig, at den unge pga. formue eller andet ikke er berettiget til kontanthjælp, afmeldes den unge i nytteaktiveringstilbuddet. Det skal dog nævnes, at det er de færreste tilfælde at den unge ikke er berettiget til kontanthjælp.

Der er altså forskel på aktiveringstidspunktet alt afhængige af om borgeren er over eller under 20 år. Forklaringen herpå er det politiske ønske om, at de 18-19 årige starter i et aktiv tilbud indenfor 14 dage.

Haveprojektet

Nytteaktiveringstilbuddet består udelukkende af Haveprojektet, som er et vejlednings- og opkvalificeringstilbud i henhold til beskæftigelsesindsatsloven

Arbejdsopgaverne i Haveprojektet er græsslåning og hækkлипning hos pensionister bosiddende i Aalborg Kommune. Om vinteren er arbejdsopgaverne desuden snerydning, beskæring af buske og træer og oprydning i haverne. Arbejdstiden er 34 timer om ugen.

Omfang af indsatsen

I 2010 henvendte 4.061 borgere sig i Jobbutikken med henblik på at søge om kontanthjælp. Af disse var 77% eller 3.117 borgere under 30 år.

Af de 3.117 borgere, som var under 30 år, blev 1.135 eller 36 % af alle under 30 år henvist til Nytteaktiveringsenheden mhp. en samtale om nytteaktivering.

Af alle ny-henvendelser om kontanthjælp var det altså $1.135/4.061 = 28\%$, som efterfølgende blev omfattet af målgruppen for nytteaktivering.

Selvom at det er en forholdsvis stor andel af ny-tilgangen, som tilhører målgruppen, så fylder nytteaktiveringsindsatsen relativt begrænset set i forhold til den samlede aktivindsats for kontanthjælpsmodtagere, hvilket skyldes at deltagerne i nytteaktiveringsindsatsen meget hurtigt kommer ud af kontanthjælpen igen, jævnfør nedenstående afsnit om resultater.

En status medio oktober måned 2011 viser, at der var samlet 104 kontanthjælpsmodtagere i nytteaktivering i Haveprojektet. Den gennemsnitlige opholdstid i tilbuddet var på kun lige godt 6 uger.

De 104 nytteaktivister udgør kun ca. 7% af alle kontanthjælpsmodtagere i et aktivt tilbud.

Resultater

Det har vist sig, at ca. 30 % af de henviste til Nytteaktivering efterfølgende vælger ikke at søge kontanthjælp. De vælger altså enten ikke at møde op til samtale i Nytteaktiveringsenheden eller ikke at møde op i Haveprojektet. Forklaringen herpå må være, at de ikke længere har et forsørgelsesproblem og dermed selv har valgt at finde en anden løsning.

Af alle ny-henvendelser fra borgere under 30 år svarer til det altså til, at 11% (30% af 36%) selv finder en anden løsning.

Ca. 17 % af de henviste får bevilget kontanthjælp i så kort en periode, at de ikke når at starte i Nytteaktivering.

Kun ca. 5 % af de henviste gennemfører 6 måneders aktiveringstilbud i Haveprojektet og er stadig ledige ved jobplanens udløb.

Måling for 18-19 årige henvist til Nytteaktivering

Der er i 2010 lavet en måling, som viser, at næsten 90 % af de unge 18 – 19 årige, der henvises til Nytteaktivering, selv har en plan, der viser sig at være holdbar. De kommer videre i arbejde eller uddannelse uden anden indsats end Nytteaktivering, og kun et fåtal vender tilbage til kontanthjælpssystemet igen – de fleste kortvarigt.

Målingen er vedlagt dette notat.

Lovgivningsmæssige problemstillinger

Indsatsen er tilrettelagt iht. den nuværende lovgivning, hvor der er forskellige betingelser alt afhængige af redskabsvalg og alder på de ledige.

Vi har valgt Haveprojektet, som aktiveringstilbud, hvilket bl.a kan tilskrives lovgivningen. Tidligere blev rengøringsordningen for pensionister anvendt, men da dette tilbud fortolkes som virksomhedspraktik kan det ikke opfylde vores behov i fht.varighed af tilbuddet.

Der er ingen varighedsbegrænsning på et vejlednings- og opkvalificeringstilbud for under 30 årige. Det er der til gengæld på virksomhedspraktik, hvor varigheden er på op til 4 uger dog op til 13 uger, hvis borgeren ikke har erhvervserfaring, har langvarig ledighed eller i øvrigt har vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud.

I nogle situationer er der behov for, at tilbuddet er på mere end på 13 uger – det kan f.eks være en borger, som skal starte på ordinær uddannelse om 4 måneder.

Vi har bevidst fravalgt de over 30 årige, idet de først aktiveres iht. lovgivningen – altså efter 9 måneders ledighed. Hvis man også vil stille denne gruppe overfor et aktiveringstilbud straks i fbm. ansøgningen om kontanthjælp skal man lempe lovgivningen omkring varighed af et vejlednings- og opkvalificerende tilbud, idet der i den nuværende lovgivning er et varighedsloft på max. 6 uger i de første 9 måneders ledighed.